

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és esütőtökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok,
gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi
és körjegyzők szintén egész 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: BETEGH PÁL LAPTULAJDONOS

FÜMUNKATÁRS: FÜLEI SZ. LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, hová a
kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések szavankint
4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint
Nyit-tér sora 1 K. — M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. sz. —

Közlekedési mizeriák.

Messze vagyunk közéletünk fókuszától, nagyon messze. Egy kicsit bizony az Isten háta mögött. Hozzánk tehát minden későn érkezik. S a hullámok rendesen meg is gyengülnek, mire hozzánk jutnak, a mi magában véve nem valami nagy baj; legalább van időnk a gondolkozásra. — Nem hamarkodjuk el dolgainkat.

A sok azonban a jóból is megárt. Azt a nagy távolságot, mely bennünket a központtól elválaszt, jó lenne kisebbé tenni. A gőz és a villamosság segíthetne rajtunk, ha úgy fognák be ezt a két természeti erőt, a mint kellene.

Ez azonban nehéz dolog. Nem vagyunk fővonalon. Kicsi helyi érdekű vasutunk meg nem annyira személy, mint inkább teher- és nem gyorsúti forgalomra berendezve. Tervben van ugyan a személyforgalomnak motorkocsi közlekedés által történendő lebonyolítása, de hogy mikor lesz valami a tervből, azt halandó ember nem tudhassa.

Cserben hagy a villám-erő is. Telefonunk már volna. Sőt csaknem van. Erős akarattal és férfias kitarással összeköttetést is kap most már az ember, a mióta külön postás-kisasszony kezeli az udvarhelyi postán a telefont, csak az a baj, hogy a kisasszony a hivatal helyiségét képező egyetlen nagy szobában van, a hol a telefon-összeköttetések biztosításához szükséges csendröl és nyugalomról szó sem lehet, hiszen a tisztviselők, altisztek és szolgák egymás hátán vannak ama nagy szobában.

Kisebb baj, de mégis csak baj, hogy

telefon-összeköttetésünknek Budapestre semmi hasznát sem vesszük, mert mire a hang a központba jut, ártikulálatlan halk moraj lesz belőle. (S mégis drága pénzbe kerül, mert 2 koronát kell fizetni az ugynevezett „beszélgetés“-ért. Szerk.)

Ha már a postánál vagyunk, maradjunk is a postánál.

Ez az intézmény volna arra hivatva, hogy bennünket főleg a szellemi élet szempontjából a világgal összekössön. Meg is teszi, de olyan gyarlón, hogy sokan inkább lemondanak az összeköttetésről, hogy sem a postai mizeriák miatt örökösen boszorkodjanak.

A postai mizeriáknak alapoka az, hogy alig van vasutunk, a tengelyen (postakocsin) és gyalogküldőncel lebonyolított szállítás lassu, szerfelett lassu még a legnagyobb buzgalom és lelkiismeretesség mellett is.

A másik ok abban van, hogy az ugynevezett kincstári hivatalok száma az egész vármegye területén összesen egyre rug. Udvarhely kivételével mindenütt szerződéses alkalmazottak, a postamesterek közvetítik a forgalmat. Egészben és nagyban dicséretes buzgósággal és pontossággal járnak el, de némelyek egész pátriárkálisan. Azt tartják, hogy a gyorsaság boszorkányság. S ők nem boszorkányok.

Aztán meg úgy is gondolkoznak, hogy a kinek sürgős levele van, hát vigye el maga. Ha pedig nem viszi, ez azt jelenti, hogy a levél nem sürgős. S a levél nem is lehet sürgős. Mivelhogy vagy jó hirt közöl, vagy rosszat. Ha jót, azt megtudni későn is elég korán van, — ha rosszat, ezt nem lehet elég későn megtudni.

Az elajta bölcselkedésnek tudható be például, hogy az Udvarhelyen feladott levél másnap reggel 10 óra előtt kézbesítették Budapestben. Ha pedig Székelykeresztúrra küldetik, csak holnapután reggelre érkezik oda; tehát teljes 24 órával később, mint Budapestre. Azaz, hogy akkorra ott van, a mikor Budapestre érkezik, csakhogy Keresztúron egy teljes 24 órai külön gondolkodás kell reá, kézbesítsék-e, vagy pedig még várjanak vele (nehogy elhamarkodják a dolgot).

Hát az ilyen bajokon könnyű segíteni. Egyszerűen megköveteli az igazgatóság az illető posta közegtől a köteleesség teljesítést különbeni terhe alatt.

Hogy azonban ezt teljesítse, az eseteket az igazgatóság tudomására kell hozni. — A ki személyesen restell fellépni, küldje be nekünk az adatokat, mi eljárunk a dolgában.

A postai közlekedés javítása szempontjából fontos dolog a posta-ügynökségek szaporítása.

Erről azonban máskor tüzetesebben szólnunk.

Vándor.

A hél története.

A képviselőház megtartotta legutolsó ülését, utána pedig a király feloszlatta az országgyűlést. Az ex-lex-ben történt feloszlátás miatt Apponyi és hívei elhagyták a hatvanhetes alapot és valamennyien beléptek a függetlenségi 48-as pártba, melyhez a Szederkényi párti függetlenségi képviselők is csatlakoztak. A képviselőházi tárgyalások berekesztésével hatalmas arányokban megindultak a választási mozgalmak. A párt-irodáknak lázas sietséggel dolgoznak, képviselőjelöltek és korteseik bejárják kerületeiket és szónoklatokkal, kapacitá-

eleget saját kényelmének, jólétének, a midőn oly mulatságon váltott adományával jogot a vigságra, mely a jótékonyaság hazug álarcát ölté magára.

A közönség nem törődik e multságok révén befolyt jövedelmek hovaforrásával, nem törődik még avval sem, vajjon maradt-e valami a jótékony célra? A fődolog, hogy érzékei főtápot nyerjenek az élvezetek kiürítésében, s hogy az unalom kellő mesterkedésekkel eltüntessék.

A nyomor, kin, gyötrelmek, melynek elfojtására a bálbizottság, jótékony intézőség alakult: továbbra is sir s zokog rongyos gunyájában. A hideg tél iszonya továbbra is kinozza a szerencsétleneket, kiknek bőrre az egész multság nyélbe ütődött, mert a befolyt jövedelmet — lett legyen az még oly nagy is — felemésztették a mulatsággal, bállal avagy bazárral járó kiadások. A sok disztetés, a hölgyek virágadományai, a rendezők eljárásakor használt kocsi- és még sok előre nem látható kiadás, amely az ilyen „jótékonycélu“ multság rendezésével jár. A nyomorult védenek állá pedig ugyancsak felkophatik attól, a mit az ilyen jószívű rendezőség nekik juttat.

Valóban szinte nevetséges az a frivol kimutatás, mely a legtöbb ily jótékonycélu rendezett multságot jellemezni szokta. Mindent, mindent megtalálhatunk benne, ami nem oda való, csak a multság igazi célját szolgáló, a jótékony ügyre vonatkozó kiadásokat nem lehet fellelni; vagy ha mégis igen — siány és kisarányu méretben.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGÁJA.

Székelyföld.

— A Budapesti Újságírók Almanach-jából. —

Száll a lelkem messze tájon,
Fürgén járó tündérszárnnyon.
Rónán, bérceken általtörtet
S üdvözlöm a Székelyföldet.

Bejárok itt minden tájat,
Elkisér az öröm, bánat . . !
És sok drága emlék után,
Megpihenek a Hargitán.

Széttekintek: Be szép minden,
A világon szebb föld nincsen!
Égbenyuló hegyek orma
Koronáját büszkén hordja.

Árnyas liget közelébe
Sok szép falu, fürdő képe.
Lenn a malom; fenn valahol
Egy-egy „fűrész“ zug-zakatom.

Növény, állat az erdőben,
Folyóiban a hal bőven.
Köszönet, sőt, nemes ércet
Rejtene a zengő bércek.

Völgyek ölén, vizek mellett
A szél arany kalászt lenget.
Dús legelőn szelíd nyájak
Nyájas kolomp mellett járnak.

Kert gyümölcsöcsével, rét virággal,
Vidám madár muzsikával —
Mosolyognak integetnek,
A várromok mesélgetnek.

Oh, e föld szép, gazdag egyképp
S mégis koldus benne a nép.
Mintha utján átok járna . . .
Az én szívem, hogyné fájna!

Fülel Sz. Lajos.

Farsang.

A vidám csörgősipkás uralkodó, a bohókás Carneval herceg ismét bevonult, hogy elfoglalja az idén öt hétre terjedő uralmát. Itt a farsang s véle minden öröme. A bálbizottságok megalakulnak, küldöttségek jönnek-mennek. Balányák, lady-patronessek körül forog a szóbeszéd s a sok bál üléselés ugyszólván teljesen lefoglalja aranyifjúságunk, de még idősebbjeink idejét is.

Ilyenkor aztán a társadalomnak eszébe jut nyomorgó felebarátja inségét enyhíteni, mert a jótékonycélu multságok érdekében fáradozók, ilyen hangzatos jelszavak alapján sarcolják meg a hiszékeny s jószívű közönséget.

Jótékonyaság! Hányszor éltek vissza s fognak visszaélni patyolat tiszta nevével. Hányszor fog a könnyelmű léhaság felhasználni önös céljaira?!

A társadalom pedig nyugodtan hajtja pihe-nőre fejét egy jól sikerült jótékonycélu multság után, mert hiszen eleget tett kötelezettségének,

lásokkal igyekeznek voksokat szerezni. A télvízidején való választási izgalmak különben a legrövidebb idő alatt fognak lefolyni és a jövő hónap elején már tiszta képünk lesz arról, hogy kiket illet meg a „honatya” elnevezés.

A múlt év december 13-iki képviselőházi rombolás hősei ellen az ügyészség megindította a bűnvádi eljárást. A budapesti rendőrség immár megidézte a vádlott immár „volt” képviselőket és megkezdte kihallgatásukat.

Sajnálattal értesült az egész magyar közönség arról, hogy József kir. herceg súlyosan beteg, szerencsére újabban jelentik, hogy a kir. herceg állapota tartósan javul, úgy, hogy közvetlen veszedelemtől nem kell tartani.

Ausztriában valamelyest jobbnak mutatkoznak a közéleti viszonyok. Körber miniszterelnök lemondásának elfogadása után, az uralkodó Gautsch bárót nevezte ki miniszterelnöknek, aki a pártok vezéreivel igyekszik a reichsrath munkaképességét ismét helyreállítani. Az osztrákok remélik, hogy ez neki sikerülni is fog.

A magyar osztrák megbízottak Berlinbe utaztak, hogy a német megbízottakkal folytassák a vámtárgyalásokat. A német kormány tudvalevőleg nem mondotta fel január 1-ére az érvényben levő kereskedelmi szerződést, bizva abba, hogy az új szerződés mielőbb érvénybe fog lépni.

Az orosz-japán háborúban nevezetes fordulat állott be: Port-Arthur rég előre hirdetett elcsévégre bekövetkezett. Stössel parancsnok nem győzte már a védelmet se ember, sem pedig löszanyaggal és közel tizenegy hónapi hősiesség után kénytelen volt ezt a fontos várat feladni a japánoknak, kik ezáltal magukhoz ragadták az uralmat a keletázsiai vizeken. Bárha a vár eleste döntő befolyást nem is gyakorol a háborúra, mégis oly előnyöket biztosít a japánoknak, melyek kedvező eredmények reményére jogosítják fel a japán hadsereget. Az orosz ujságok a háború tartamát még egy, esetleg két évre is becsülik, mindazonáltal az oroszok kudarcainak szakadatlan sorozata után nem nélkülöz alapot az a feltevés, hogy a béke hamarabb fog létesülni, mint az orosz ujságok hirdetik, annál inkább, mert Oroszország szénája odahaza nincs egészen rendben.

A múlt esztendőben Kopenhágában törvényszék elé állították Munthe ezredes feleségét, mert a dán trónörökös nevére állítólag váltót hamisított. Nagy port vert fel akkor ez az ügy, s csak úgy sikerült némileg elsimitani, hogy az ezredesné, aki váltig erősítette, hogy a váltón levő aláírás valódi, az örültek házába csukták. Most az a hír jön a dán fővárosból, hogy Munthené megszökött a szanatóriumból s így kilátás lehet arra, hogy szenzációs leleplezések kerülnek nyilvánosságra.

Rémregénybe illő esetnek volt színhelye

Hagyjuk el inkább a hangzatos címekeket. Mondjuk, hogy mulatságot rendezünk saját gyönyörűségünkre, de ne azt, hogy a jótékony cél érdekében.

Minek hamis látszatot adni — esetleg ártatlan dolgoknak s kihívni a társadalom itéletét akkor, mikor talán még bűnösök sem vagyunk.

Ha valóban a jótékony lebeg szemeink előtt, úgy szolgáljuk azt, de mindenkor és első sorban azt, hogy a végeredmény azután igazolja is erős akaratunkat. — Tudjunk áldozni, de esetleg nélkülözni is a jótékony cél érdekében. — Mondjunk le fényűző igényeinkről ily mulatságoknál, hogy a lehető legnagyobb része a bevételeknek a jótékony szent oltárára kerüljön. Akkor, de csak akkor van jogunk a társadalom támogatására számíthatni s a jótékony szívek irgalmasságát igénybe venni.

Am hangzatos jelszavakkal a tapasztalatlan közönség zsebére spekulálni, hogy a mi mulatságunk mentől fényesebb legyen, a jótékony célt pedig jótékony célnak hagyni, mindenestre megérdemli a társadalom és józóság lesújtó itéletét...

A csörgősipkás herceg bevonult udvarával, hogy vigság s jókedély költözzék be hozzánk rövid időre.

Reméljük, hogy e vigság s jókedv néhány sugarát felajánljuk a szegény, nyomorral küzdő emberiség javára, hogy azzal is csökkentjük azt a bántó dissonanciát, mely a mi örömünk s az ő fájdalmuk között van. Ugy legyen!

a Fertő-tava. Kilenc halász aznap halász-csónakjával a csendes, sima-tükör tó közepére evezett, hogy munkához fogjon. Egyszerre borzasztó hóvihár kerekedett és a tó nyugtalanul háborgott. A halászok emberfeletti erővel a közeli sás-erdőbe menekültek csónakjaikkal. Nemsokára a szél orkánná növekedett és a halászok kénytelenek voltak tizenkét fokos hidegben ott tölteni az egész éjjelt. Minthogy reggelre a tó befagyott, nem használhatták csónakjaikat és csontkeményre fagyott ruházattal, a hidegtől agyongyötörve vánszorogtak ki a partra, honnan kocsikkal kellett őket hazaszállítani.

Irodalom.

„Kereskedelmi jog” címmel a hiteltörvények (kereskedelmi-, váltó-, csőd-, ipar-, szabadalmi jog stb.) minden ágára kiterjedő, kitűnően szerkesztett folyóirat indult második éves útjára Gresek Károly kir. curiai bíró főszerkesztő és Dr Bender Béla ügyvéd felelős szerkesztő neve alatt. A jeles szaktekintélyek gondos vezetése, hathatós közreműködése minden során meglátszik az igen sok hasznos közleményt tartalmazó folyóiraton, melynek előfizetési ára félévre 10 korona. Szerkesztősége és kiadóhivatala pedig Budapest, V. Váci-körút 42. sz. alatt van. Ajánljuk az illetékes körök szíves figyelmébe azon megjegyzéssel, hogy előfizetéseket a „Kereskedelmi jog”-ra a Székely-Udvarhely kiadóhivatala is elfogad és vidéki előfizetőknek a budapesti bíróságoknál levő ügyeik állásáról díjmentesen ad felvilágosítást a „Kereskedelmi jog” kiadóhivatala. Bírák, ügyvédek, intelligens kereskedők és iparosok is nagy haszonnal olvashatják. — Megjelen minden hó 1. és 15-én.

A „Zenélő Magyarország” zongora zeneműfolyóirat 1905. évi XII. évfolyamu első füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg: 1. Lányi Ernőtől: Olyan vagyok mint a virág és A leánynak annak rossz, két eredeti magyar dalt. 2. Greizinger Ivántól: Gavotte, hegedűre zongorakísérettel. 3. Heidelberg-falk: Szidi-Szidi, kuplé dalát. 4. Ziekel H.: Korhely induló című hasznos indulót. A „Zenélő Magyarország” írói és munkatársai a bel- és külföld legjobb zenészerzői és havonta kétszer megjelenendő füzetekben mint első hozza a zenemű újdonságok legjavát, a magyar nóták, műdalok, kuplék, operettek és operák részleteit, indulók, keringőket és salondarabokat zongorára. Előfizetői teljesen nélkülözhetik a drága külön hangjegy-kiadványokat. Ne mulassza el egy zongorázó sem ez egyetlen gazdag tartalmu zeneműfolyóirat megrendelését. Előfizetési ára: egész évre — 24 füzetben 250 zeneoldatra — 12 K, félévre — 12 füzetben 124 zeneoldatra — 6 K, negyedévre — 62 zeneoldatra, 6 füzetben — 3 korona. — Az eddigi 11 évfolyam mind kapható, fűzve évfolyamonként 12 K, diszkrétben 15 K-ért, úgy az eddigi 278 füzet is 60—60 fillérjével folyton kapható. Mutatvány számot és kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a „Zenélő Magyarország” (Klöner Ede) zeneműkiadóhivatala Budapest, VIII. József-körút 22/24. Megrendelhető a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában.

Ipar- és kereskedelem.

A stearin-gyertya, mint izzófény. A kik esti lefekvéskor éjjeli székényükön gyertyavilágítást használnak, tapasztalhatják, hogy a gyertya csekély egyenlőtlen világító ereje mellett, sokszor lobogó lánggal ég, füstöl, kormoz stb., mindmennyi kellemetlenség, melyeknek mellőzése igen kivonatos. Most egy oly gyertyatartó-szerkezetet találtak föl, melyben a stearin-gyertya egy izzótestet hoz izzásba, akár csak a világítógáz, miáltal a fényhatás sokszorozódik és e mellett a gyertya égési tartalma nem szenved hátrányt, a mennyiben az éppen oly sokáig tart, mintha szabad lánggal égne. Az új szerkezetnél a gyertya a csővé kiképzett gyertyatartószárba egy rugó fölé lesz helyezve, mely a gyertyát fogása arányában fölfelé nyomja az izzótest felé. A gyertyatartószár felső vége egy a gyertya fölsejét körülvevő lyukgátott gömbbé van kiképezve, mely a két láng képzésére szükséges levegő beszívására szolgál. Ez a két láng hozza fehérizzásba az izzótestet. Az izzótest megvédésére üveghenger szolgál, mely fölé, ha szükséges, fényhomályosító ernyőt alkalmazhatunk. A gyertya eloltása itt természetesen nem fűváltást jelent, mivel ezáltal az izzótestet ténnek tönkre.

Különfélék.

Mikor lesznek a választások.

Alig hangzottak el a király szavai, melyekkel az országgyűlést feloszlatta, már is leérkezett a királyi kézirat Székelyudvarhely városához és Udvarhelyvármegyéhez, a melyben a választások megejtését és a központi választmányok által való kitűzését elrendeli; februárius 15-ik napjára rendelve el az új képviselőház egybehívását. A királyi kézirat így hangzik:

Mi első Ferencz József Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli királya.

Kedves hiveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni:

minthogy az 1848. évi IV. t.-c. 1. §-a az országgyűlést évenként Budapestre egybehívati rendeli és minthogy számos függőben levő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürögösen követelik:

Magyar minisztertanácsunk előterjesztésére elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó év februárius havának 15-ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székesfővárosunkba egybehívjuk.

Minek folytán nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek azokat az intézkedéseket, a melyek a törvény értelmében szükségesek arra, hogy az 1874. évi XXXIII. és az 1899. évi XV. t.-c. cikkek által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselők ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás működése a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson. Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Budapest székesfővárosunkban, 1905. évi január 4-ikén.

Ferenc József.

Gr. Tisza István.

A királyi kézirattal egyidejűleg érkezett a belügyminiszter rendelete a központi választmányokhoz, melyben tudatja, hogy a választást január hó 26-tól február 4-ig terjedő időközben kell megejteni és felhívja, hogy a királyi kézirat kihirdetését követő napon üljön össze és tüzze ki a választás napját.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete közgyűlésén tegnap délelőtt 11 órakor hirdették ki a királyi kéziratot, melyet állva hallgattak végig a képviselők és egyhangulag hódolatteljes tudomásul vették.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága pedig a folyó hó 12-ikére összehívott rendkívüli közgyűlésen fogja tudomásul venni a legfelsőbb királyi kéziratot.

— **Kinevezések.** A pénzügyi m. kir. miniszter Gunne Mihály marosudasi adóhivatali gyakoronokot a székelykereszturi kir. adóhivatalhoz adótisztnek és Rosmann Vilmos helybeli díjtalan adóhivatali gyakoronokot a kismártoni kir. adóhivatalhoz díjas gyakoronoknak nevezte ki.

— **Esküvő.** Uzoni Zayzon Zoltán, járási írnok, uzoni özv. Zayzon Mihályné Boda Borbála fia e hó 12-én d. u. 3 órakor tartja esküvőjét Sándor Idával, Sándor István és neje Szász Juliánna leányával az unitárius templomban Homoródklándon.

— **A nőegylet** f. hó 22-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését a vármegyeház kistermében. Ezt megelőzőleg 2 órakor választmányi ülés lesz. — A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztáros jelentése. 4. Alelnök és rend. elnök választás. 5. Indítványok.

— **Halálozás.** Hlatky Miklós helybeli kir. főreáliskolai tanárt, vármegyénk gazdasági egyesületének titkárát családi gyász érte; édes anyja: özv. Hlatky Antalné szül. Kovács Mária folyó évi január hó 4-én reggeli 6 órakor hosszas betegeskedés után, élete 82-ik évében jobblétre szenderült Szabadkán. Elhunytát siratják gyermekei: Hlatky Miklós nejével Gyarmathy Vilmával, Hlatky Teréz, unokái Vilma, Katalin férjével Asztalos Domokossal és gyermekével, menyé: özv. Hlatky Béláné szül. Rezsék Ágota, továbbá számos rokonai és ismerősei. A megboldogult lelke üdvéért az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 7-én reggel 8 órakor a szent Teréz templomban az Urnak bemutatott. Hált teteme pedig folyó hó 5-én d.

u. 3 órakor volt V. kör, Lehel-utca 275. sz. a. lakásából az u. n. bajai sarkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra elhelyezve — Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Uj gazdakör.** Felsőboldogasszonyfalva szomszéd községben is megalakult a Gazdakör 31 taggal Bíró Áron ev. ref. pap elnöke alatt. Al-elnöknek Péter Mózes és jegyzőnek Bakk Mózes választották meg. Dorner Béla székely kirendeltségi megbízott felhívása tehát itt is visszhangot keltett és Péter Mózes agilis székely gazdának sikerült a község jobb gazdait egy táborba összehozni, hogy hasznos munkálkodás által szilárd talajt teremtsen a székely ingadozó talpa alá.

— **Letört bimbó.** A halál fagyos lehellete ismét egy ártatlan gyermeket szakított le szerető szülői kebeléről. S o ó Gáspár helybeli róm. kath. főgimnáziumi igazgató, a pápai pontifice jelvény és a Ferenc József rend lovag-keresztjének tulajdonosát és nejét Grósz Mariskát érte a megrendítő csapás: M a n c i k a elhunytával. A súlyos veszteség szomorú alkalmából a család következő gyászjelentést bocsátotta ki: „D. a J Kr. I. Az Ur keze ismét érintett minket, ismét magához vett szereteteink közül egyet, mert Ő jobban szerette, mint mi. A kedves, jó gyermek, testvér és unoka M a n c i k a, folyó hó 6-ikán, d. u. 4 órakor, 6¹/₂ éves korában agyhártya-gyulladás következtében visszaadta ártatlan lelkét Teremtőjének. A drága halottat folyó hó 8-ikán délután 3 órakor kísérik örök nyugalomra. Már ketten vagytok angyalok az Ur színe előtt. Imádkozzatok érettünk, hogy össze ne roskadjunk a fájdalom terhe alatt. Uram legyen meg a Te akaratod! Székelyudvarhely, 1905. január 7-edikén. S o ó Gáspár és neje Grósz Mariska szülői. László, Gáspár, Iluska, Dénes, testvérei. Özv. Gergely Mártonné, Soó Katica nagynénje.”

— **Rendkívüli közgyűlés.** A következő meghívást vettük: „Udvarhelyvármegye alispánja. 95—1905. sz. — Ő császári és apostoli Felsege a jövő 1905—1910-ik országgyűlést a folyó évi február hó 15-ik napjára legkegyelmesebben egybehívni méltóztatván, a kegyelmes királyi meghívó levél kihirdetése végett tartandó rendkívüli közgyűlés határidejét főispán ur ő méltósága a f. hó 4-én 12. szám alatt kelt intézkedésével a folyó évi január hó 12-én délelőtt 9 órára tűzte ki. Van szerencsém ennél fogva t. Cimedet a fent jelzett időben a vármegyeház disztermében tartandó rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívni. Ezen rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya a kegyelmes királyi meghívó levél kihirdetése. Székelyudvarhely, 1905. január 4. Dr. Damokos Andor, alispán.”

— **Előleges jelentés.** A méltóságos Molnár Viktor kultuszminiszteri tanácsos ur elnöke alatt álló budapesti „Uránia Színház” e napokban városunkba érkezik és f. évi január 20., 21. és 22-én fogja előadásait a legújabb budapesti műsorának nagyszerű ujdonságaival a Budapest szálló színháztermében esténként 8 órakor tartani. Műsor: 20-án A modern asszony. Irta: Dr. Ráth István. 21-én Az éjféli nap országa. Irta: Dr. Ráth István. 22-én A tánc. Irta: Pekár Gyula. Jegyek előre válthatók B e t e g h Pál könyvkereskedésében. Bővebbet a napi falragaszok.

— **Az iparosok** oktatására alakult bizottság ingyenes előadásait ma (vasárnap) d. u. 2 órakor kezdi meg. Spaller József szakiskolai tanár fog felolvasást tartani.

— **Kosaras táncestélyt** rendez e hó 9-én este 6 órakor kezdődőleg a fancsali ifjuság Fancsalban. Ezt megelőzőleg a „Lourdesi pástort-leányka” című színjátékot adják elő. A meghívókat szétküldötték s így ha véletlenül valaki kimaradt, de igényt tart hozzá, e helyen is szívesen meghívja a rendezőség.

— **Kolozsvár villamvilágítása.** Folyó hó 1-én, e cím alatt megjelent közleményünkre vonatkozó-

lag illetékes helyről a következő helyreigazítást vettük. A kolozsvári elektromos telep beruházási költsége az eredeti terv szerint 1.618.000 korona volt. A telep teljesítő képességének növelése folytán a beruházási összeg 1.660.000 koronára emelkedett. A kolozsvári „Naplóból” átvett számadatok tehát tévedésen alapulnak. Az áramfeszültségre vonatkozó adatok is tévesek; a primár feszültség tényleg 15.000 Volt ugyan, de a secundár feszültség nem 150.000, hanem csak 150 Volt lesz.

— **Választási mozgalmak.** A vármegyeszerte megindult választási mozgalmak alkalmából a belügyi m. kir. miniszter intézkedése folytán ugy a székelykereszturi, mint a homoródokládi képviselőválasztási székelyhelyekre egy-egy század katonát fognak elhelyezni. Erre vonatkozólag a szükséges lépések megtételtek.

— **A Székely-Társaságok Szövetsége** — mint értesülünk — a küszöbön levő országgyűlési képviselőválasztások előtt alakuló gyűlést szándékozik tartani Székelyudvarhelyt, a Székelyföld központján és egy valódi székely-programot alapít meg a székelyföldi képviselőjelöltek számára, s azt pártkülönbség nélkül figyelmükbe ajánlja.

— **Jó egészség.** Ez a címe dr. Nagy Albert budapesti orvos népszerű egészségügyi lapjának, a mely immár negyedik esztendeje ismereti a gyógyító tudomány vívmányait, hasznos tanácsokat ad egészségünk ápolására. Minden családnak nélkülözhetetlen ez az ujság, mert különös gondot fordít a gyermekek egészségének a megóvására is. Az újévi számba előkelő fővárosi orvosok és orvostanárok irtak hasznos cikkeket. A „Jó Egység”, a melyet Udvarhelyvármegye alispánja a községi előjáróságoknak is beszerzésre ajánlott, kéthetenként jelenik meg s megrendelhető egész esztendőre két koronaért a kiadóhivatalban Budapesten V. Nagykorona-utca 14. szám alatt, valamint a „Székely Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt.

— **Kedvezmények.** A „Székely-Udvarhely” most belépő előfizetői is megkapják lapunk karácsoni ajándékát, az 1905-re szóló „Almanach”-ot, mely teljes naptárt és igen érdekes szépirodalmi közleményeket foglal magában. Ezenkívül husvétkor a „Székely-Udvarhely” tízéves fordulóját megörökítő díszes és gazdag tartalmú Emlék-Albumot kapja meg minden egyes előfizető. Végül pedig 1 K 50 fillér helyett 1 K 30 fillérért rendelhetik meg a Budapesti Bazar című kitűnően szerkesztett divatlapot, melynek iránya e három szóban összpon-tosul: izlés, takarékoság és munka! — Kérjük az előfizetéseik mielőbbi szíves megújítását és ismerősök körében a „Székely-Udvarhely” terjesztését, hogy nem kicsinylendő feladatainknak minél pontosabban megfelelhessünk és m. t. előfizetőinknek az eddigieknél is nagyobb kedvezményeket nyújthassunk. A „Székely-Udvarhely” tíz éves múltja fölment bennünket minden nagyhangú reklám és új program hangoztatása alól. — Székely népünk közügyeit a mily lelkiismeretességgel fölkaroltuk egy évtizeden át, ép oly szeretettel fogjuk azt jövőre is tenni; megtartván lapunk függetlenségét minden irányban. Ehhez azonban ami szerény tehetségünkön kívül az előfizetők és munkatársak további hathatós támogatása szükséges, amire ismételt tisztelettel kérjük mindannyiát e helyen is.

— **Nemzeti sport** az egyetlen magyar sport lap, amely európai színvonalon álló kritikai szellemenben fölleli a sport minden ágát. Vívás, atletika, torna, football, lawn-tennis, uszás, evezés, vadászat, céllövés, jég sport, automobil, lősport, fényképezés rovatai hü képét adják az egész világ sportjának. Szerkesztők Dr. Nagy Béla fő- és Moór Jenő segéd-szerkesztő a legkitűnőbb sport-erőktől támogatva. E rendkívül érdekes hetilap tulajdonosai Leopold Gyula, az Általános Tudósító

szerkesztője és Fodor Károly műegyetemi vivő-mester nem kimélnék költséget, időt és fáradságot, hogy a „Nemzeti Sport”, mely számos kiváló egyesület hivatalos lapja, minden tekintetben megfeleljen hivatásának, miért is minden sportbarát-nak legmelegebben ajánlható. Az előfizetési díj egész évre 12 korona, fél évre 6 korona és negyed-évre 3 korona a kiadóhivatalba: Budapest, Erzsébet-körut 54. küldendő.

— **A székelyföldi tejszövetkezetek.** A székelyföldi népfölsegítési akció keretében a földművelésügyi miniszterium kirendeltsége több tejszövetkezetet alakított. Ezek munkásságáról most tesznek közzé adatokat, a melyek közül érdekesebbek a következők; A nagybaconi tejszövetkezet egy év alatt 86.500 liter tejet s 77.000 kilogr. juhsajtot dolgozott föl, a nagyernyei 2 hónap alatt 41.350 liter tejet, a beresztelki öt hónap alatt 75.000 liter tejet, a melyet literenkint átlag 12—25 fillérjével értékesített, a mezőbándi 17 hónap alatt 68.745 liter tejet dolgozott föl s az értékesítési átlagár 12 fillér volt. Ezek az adatok egyuttal bizonyítékai a népfölsegítési akció nyomán virágzásnak indult állattenyésztésnek. A kirendeltség közreműködésével eddig 10 tejszövetkezet jött létre.

— **„Udvarhelyvármegye földrajza”** — írta Kertész Albert tanító — megjelent és a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában 60 fillérért kapható.

— A „Fiumei kávébehozatali Társaság” kolozsvári fióktelepe Mátyás királytér 12. szállit bérmentve és vámentesen eredeti fiumei árakban kávé, teát, rumot, liqueurket, csokoládét, cacaot. „Kávé” lapot ingyen küldünk.

Városi és helyközl telefon számunk 15.

Kiadja: Betegh Pál könyv-, papir-, író-, rajz- és zeneműkereskedése, könyv- és ujságkiadó intézete.

Bükkfa-eladási hirdetmény.

Erked község (Udvarhelyvármegye) tulajdonát képező erdők „A” üzemosztályának első osztágából az 1900—1904. évekre előirt vágás területen elszórtan kibélyezett tövöni bükkfa-készlet, mely 2417 m³ mü és hasáb tűzifára becsül-tetett, — a 15 centimeteren aluli törzsrészek (hegyfa) ág és hulladék-fának a község részére való visszahagyása mellett — Erked községházá-uál 1905. évi január hó 20-án délelőtt 10 órakor tartandó írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek el-fog adni.

Kikiáltási ár 2900 (Kettőezerkilencszáz korona).

Útőajánlatok nem fogadtatnak el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

A részletes becslés és az árverési és szerződési feltételek a székelykereszturi m. kir. járási erdőgondnokságnál, valamint alulirotnál megtekinthetők.

Erked, 1904. évi december hó 29-én.

BÁLINT MIHÁLY,
jegyző.

HÁNN MÁRTON,
községi bíró.

Bérbeadó szántóföld. A székelyudvarhelyi Nagyoldal nevű dűlőben 9 hold 300 négyszögöl területű szántóföld több évre bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad **Bíró Sándor** tulajdonos Székely-Udvarhelyt.

Réz- és ruggyanta-bélyegzők egyesek hivatalok

testületek számára, valamint „Gumosit” jelző készülékek üveg, porcellán-, vas-, bádóg-, kő-, fa, vászon, zsák, vitorla-vászon, jute, posztó és állatokjelzésére, égetővasak, érc értékjegyek ajtó-táblák; bronz ajtó

tábla vésett névvel, horganyból fekete alappal öntött természetes fényezett betűkkel, ajtó- és kulcsszámok, monogramok pecsétnyomónak és ruhajelzéshez, valamint himzéshez, „Diadal” legelőcső és legjobb ruggyanta kézi-nyomda kaphatók és megrendelhetők Betegh Pál könyv-, papir-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt, (Kossuth-utca.)

Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz,

bármely évszakban a Karlsbadi és Marienbadi ivó-kúrát, gyomor és beibajokban, úgyszintén elkövéredés, szívelhajásodás és azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj és lép daganatnál, cukorbetegség, csúsz és köszvénynejl stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Székelyudvarhelyen Gergely János utóda TAMÁS BALAZS ur üzletében. Főszékhely a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 f, félüveg 30 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz mely kis üvegben is kapható.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kiadó lakás a Kossuth-ut- cában.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám alatt egy 4 szoba, konyha, kamra, kitűnő pincék- és mellékhelyiségekkel, külön udvarral és a Küküllő partján levő kerttel folyó évi Szent-Györgynaptól kiadó. Értekezhetni a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógy-
borok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig
Fernengel Gyula bor nagykereskedé-
sében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön
kedvezményes árak.

Kiadó lakás. Sarkanyu (barátok) ut-
cában 224 szám alatt
lévő külön lakás Szentgyörgynaptól kezdve kiadó
Értekezhetni **Lázár Gábor** tulajdonossal Nagylak
(Csanádmegye.)

Gyarmathy István

épület és
butor
asztalos

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt
elvállal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó mun-
kákat. — Karácsoni, új-évi és más alkalmakra készít csinos
ajándék- és emléktárgyakat
a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. —
Jelszava: **szoid munka, jutányos ár és pontosság!**

Szorger Ferenc 8 év óta fennálló
órás üzlete Székely-
udvarhely, Batthyány-tér (az ev. ref. kollegiummal
szemben) állandó raktárt tart mindenféle inga-, zseb-
és ébresztő-órákból. Javításokat pontosan és lelki-
ismeretesen teljesít.

== Kartellen kívül! ==

BETEGH PÁL

== ZÁSZLÓK, VÁLASZTÁSI TOLLAK ÉS JELVÉNYEK GYÁRI MEGBIZOTTJA ==
SZÉKELYUDVARHELYT, KOSSUTH-UTCA 15.

ÁRJEGYZÉK.

A zászlók rojttal, nyéllel, aranyozott lándzsával tetszés szerinti felirattal,
színtartó erős gyapot-szövetből értetődnek.

Zászlók.

Rendelési szám: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,	
100 cm. hosszú, megfelelő széles kor. 150	
150 „ 96—100 cm. széles „ 3.20	
200 „ 96—100 „ „ 3.80	
250 „ 96—100 „ „ 4.70	
300 „ 96—100 „ „ 5.20	
350 „ 40—145 „ „ 7.20	
400 „ 40—145 „ „ 8.80	
500 „ 140—145 „ „ 10.40	
600 „ 90—200 „ „ 15.—	

Választási tollak és jelvények

Rendelési sz. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17.	
1000 drb 1 tollal, levéllel s felirattal kor. 18.—	
1000 „ 2 „ „ „ 24.—	
1000 „ 3 „ „ „ 30.—	
100 „ aranyozott vagy ezüstözött egy kalászszaal, levéllel és felirattal „ 6.50	
100 drb ugyanaz két kalászszaal „ 10.75	
100 „ „ három kalászszaal „ 15.—	
100 „ nagy kortestoll „ 15.—	
100 „ kiváló nagy kortestoll „ 25.—	

Selyemzászlók minden nagyságban és kivitelben kaphatók.

Arcképes választási jelvények a jelölt élethű arcmasával a
levelel, remek kivitelben 1000
darabonként 20 koronával drágábbak. — Nemzeti színű válszalag és karszalag 2 ko-
ronától 8 koronáig a legelegánsabb kivitelben. — Az arcképes választási tollakhoz a
megrendelésnél az arckép csatolandó. A levélre nyomandó szöveget tisztán kérem megírni.

Az árak készpénzfizetés mellett, levonás nélkül értetődnek.

**Minden rendelést 5 óra alatt, arcképes jelvényeket 24 óra alatt kivitelbe
hozhatok.**

Sürgőnycim: Betegh — Székelyudvarhely.

Gyors és pontos kiszolgálás.

MECHYÓK, valamint eljegyzési és esküvői kártyákat csinos kiállításban, mérsékelt árak mellett, gyorsan és
pontosan készülnek a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalánál (Betegh Pál könyv-
nyomdai intézetében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alapítattott: 1865.

o o o o női- férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o
Legelőbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Farsangi és báli
cikkekből dús rak-
tárral rendelkezem.

Álarcok és jel-
mezárak nagy vá-
lasztékban kap-
hatók.

VÁLASZTÁSI ZÁSZLÓKAT

ÉS

JELVÉNYEKET

feliratokkal együtt

bármily nagy mennyiségben

legmérsékeltebb árakért

SZÁLLITOK.

A raktáron levő ösz-
szes téli árukat —
előre haladt időny
miatt — mélyen le-
szállított árban ki-
árusítom.

Tánciskolai jelentés!

Van szerencsém értesíteni a helybeli mé-
lyen tisztelt n. é. közönséget, hogy az 1905.
január hó 8-án, ma vasárnap délután 5
órákor az iparos Önképzőkör nagytermé-
ben a róm. kath. főgimnázium tanuló-ifjúságával
egy hat hétre terjedő tánc-tanfolyamot nyitok.
Este 8 órától külön ismét tartok tanítást a ke-
reskedő, valamint az iparos ifjúság részére is.

Külön felhívom még az Urnők, va-
lamint az Urak figyelmét a GENTRI-
BOSTON-ra, melyet 5—6 óra alatt kezdek,
hogy szépen betanítok, mely tánc máma a táncok
között az első helyet foglalja el. Az oktatást el-
vállalom házaknál magán vagy csoportokban is.

Értesítéseket vagy beiratásokat elfogadok
a nap bármely szakában a »Kör« helyiségében.

Teljes tisztelettel

Tamás János,
okl. táncitanító.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat
magányosan tanító nélkül cimbalmozni a
Kovács-féle legújabb cimbalomiskolájából
Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajza, 50
legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10
korona. Kapható: **Kovács János**
okl. cimbalomtanárnál Budapest, VII.
Erzsébet-körút 5. sz.

Fűszer, porcellán- és üvegkereskedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!

— Üvegenként csak 8 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő
eredményre használják: hurutos bán-
talmakban, idült hörghurutban, a gümö-
kór lerakódásának első stádiumában, a
gyomor rendellenes működésében, a máj-
működés és epevezeték rendellenégei-
ben, az epekövek eltakarítását szembe-
tűntető könnyíti, a bélhurut minden ne-
meiben, a nyálkás aranyrban, hasszervi
dugulásokban, húgykő képződéseiben,
mézes húgyárban, görvél- és mirigyda-
gokban, angolkóros csontlágylás- és
sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdítő
ital, borral vegyítve páradán! — Heten-
kint háromszor friss töltés! — Raktári
SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
Székelyudvarhely

Kérem a cégre ügyelni!